

FOREX

Strategie oraz systemy transakcyjne

**POZNAJ TAJNIKI RYNKÓW
FINANSOWYCH,
KTÓRE ZNAJĄ TYLKO
NIELICZNI.**

Niniejszy ebook jest własnością prywatną.

Niniejsza publikacja, ani żadna jej część, nie może być kopiowana, ani w jakikolwiek inny sposób reprodukowana, powielana, ani odczytywana w środkach publicznego przekazu bez pisemnej zgody wydawcy. Zabrania się jej publicznego udostępniania w Internecie, oraz odsprzedaży zgodnie z [regulaminem Wydawnictwa Złote Myśli](#).

© Copyright for Polish edition by [ZloteMysli.pl](#)

Data: 5.12.2006

Tytuł: Forex - Strategie i systemy transakcyjne

Autor: Piotr Surdel

Wydanie II

ISBN: 83-7521-077-3

Projekt okładki: Marzena Osuchowicz

Korekta: Sylwia Fortuna

Skład: Anna Grabka

Internetowe Wydawnictwo Złote Myśli

Netina Sp. z o.o.

ul. Daszyńskiego 5

44-100 Gliwice

WWW: www.ZloteMysli.pl

EMAIL: kontakt@zlotemysli.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone.

All rights reserved.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
ROZDZIAŁ I	
PODSTAWOWE INFORMACJE	
NA TEMAT SYSTEMÓW ANALIZY TECHNICZNEJ	7
1.1. Istota systemów analizy technicznej.....	8
1.2. Podział systemów i metod handlowych opartych na analizie technicznej.....	9
1.3. Zalety i wady systemów analizy technicznej.....	11
1.3.1. Systemy wskaźników analizy technicznej.....	11
1.3.2. Strategie oparte na popularnych teoriach handlowych.....	12
1.3.3. Strategie oparte na prostych metodach analizy rynku.....	13
1.3.4. Strategie oparte na zaawansowanych metodach analizy rynku.....	14
1.4. Podsumowanie.....	15
ROZDZIAŁ II	
KOMPUTERYZACJA I AUTOMATYZACJA HANDLU	16
2.1. Oprogramowanie analityczno - testujące.....	16
2.1.1. Microsoft Excel.....	17
2.1.1.1. Pozyskiwanie danych historycznych do Excela.....	18
2.1.1.2. Dane rzeczywiste w programie Microsoft Excel.....	20
2.1.1.3. Automatyzacja handlu za pomocą Microsoft Excel.....	21
2.1.2. Metatrader.....	22
2.1.2.1. Dane, automatyzacja i testowanie w programie Metatrader.....	23
2.1.3. Amibroker.....	23
2.1.3.1. Testowanie i optymalizacja strategii w Amibrokerze.....	24
ROZDZIAŁ III	
BUDOWA SYSTEMÓW TRANSAKCYJNYCH	26
3.1. Ogólne ustalenia.....	27
3.1.1. Punkty wejścia.....	28
3.1.2. Punkty wyjścia i poziomy stop-loss.....	29
3.2. Testowanie i optymalizacja systemu.....	31
3.3. Wnioski.....	36
ROZDZIAŁ IV	
SYSTEMY I STRATEGIE	38
4.1. Bollinger Bands.....	39
4.1.1. Wady i zalety systemu wstęp Bollingera.....	41
4.2. Relative Strength Index & EMA.....	42
4.2.1. Wady i zalety systemu RSI & EMA.....	44
4.3. Dywergencje histogramu MACD.....	45
4.3.1. Wady i zalety stosowania dywergencji.....	47
4.4. Oscylator stochastyczny stosowany zgodnie z trendem.....	48
4.5. Wskaźnik Ichimoku.....	51
4.5.1. Budowa wskaźnika.....	52
4.5.2. Interpretacja Ichimoku Kinko Hyo.....	54

<u>4.5.3. Zalety i wady wskaźnika Ichimoku.....</u>	<u>58</u>
<u>4.5.4. System handlowy bazujący na wskaźniku Ichimoku.....</u>	<u>59</u>
<u>4.5.4.1. Sygnał otwarcia pozycji - faza 1.....</u>	<u>59</u>
<u>4.5.4.2. Wykres cenowy wewnątrz chmury - faza 2.....</u>	<u>62</u>
<u>4.5.4.3. Maksymalizacja pozycji - Faza 3.....</u>	<u>63</u>
<u>4.5.4.4. Zalety i wady systemu Ichimoku.....</u>	<u>65</u>
<u>ROZDZIAŁ V</u>	
<u>ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM ORAZ RYZYKIEM.....</u>	<u>66</u>
<u>5.1. Drawdown czyli obsunięcie kapitału.....</u>	<u>68</u>
<u>5.2. Metody ustawiania wstępnych limitów stop i przesuwanie ich.....</u>	<u>70</u>
<u>5.2.1. Limit stop oparty na wskaźniku ATR.....</u>	<u>71</u>
<u>5.2.1.1. Przesuwanie limitu stop bazującego na ATR.....</u>	<u>72</u>
<u>5.2.2. Limit oparty na kopercie średnich kroczących.....</u>	<u>74</u>
<u>5.2.3. Limity oparte na wartości dolarowej.....</u>	<u>75</u>
<u>5.2.4. Limit stop oparty na przeszłej zmienności ceny.....</u>	<u>76</u>
<u>5.2.5. Limity stop na poziomach wsparcia i oporu.....</u>	<u>77</u>
<u>5.2.6. Limity stop umieszczane na niedawnych ekstremach.....</u>	<u>79</u>
<u>5.3. Wielkość pozycji i ryzyko.....</u>	<u>82</u>
<u>5.4. Rady doświadczonych maklerów.....</u>	<u>84</u>
<u>ADDENEUM.....</u>	<u>91</u>
<u>Plan handlowy.....</u>	<u>91</u>
<u>ZAKOŃCZENIE.....</u>	<u>95</u>
<u>BIBLIOGRAFIA.....</u>	<u>97</u>

Wstęp

Witam serdecznie! Miło mi powitać Cię, drogi czytelniku, w trzeciej części cyklu Forex - Giełda Walutowa. Niniejsza część to swoiste podsumowanie dwóch pierwszych części. Jeśli więc przez przypadek kupiłeś jedynie część trzecią, a Twoja wiedza na temat rynku Forex nie jest zbyt rozległa, gorąco zachęcam do zaopatrzenia się również w pierwsze dwie części - w ten sposób w pełni skorzystasz z niniejszej publikacji.

W pierwszych dwóch częściach cyklu zostały przedstawione informacje zupełnie podstawowe (część pierwsza) oraz ich rozwinięcie, włączywszy nieco bardziej zaawansowaną analizę wykresu cenowego tudzież teorie handlowe (część druga). Opanowawszy powyższe, śmiało można ruszać dalej! W tej części znajdują się informacje na temat samodzielnej budowy systemów transakcyjnych opartych na wskaźnikach analizy technicznej i nie tylko. Podane w tej części metody oraz praktyczne systemy handlowe nie mogą być traktowane jako maszyny do robienia pieniędzy. Trzeba stale pamiętać o ryzyku zawartym w handlu na rynku kapitałowym, takim jak rynek Forex czy inne rynki. O ryzyku mowa była już we wcześniejszych częściach, skupmy się więc na praktycznym spojrzeniu na budowę systemów transakcyjnych, ich testowanie oraz optymalizację.

W rozdziale pierwszym zostały zamieszczone ogólne informacje na temat systemów analizy technicznej, ich podział i co najważniejsze - ich zalety oraz wady.

Rozdział drugi został poświęcony oprogramowaniu dostępnemu na rynku, za pomocą którego testowanie systemów staje się prostsze. Opisane zostały pokrótce zarówno te najdroższe jak i bliższe zwykłym ludziom, tańsze programy. Poruszony został również problem jakości danych archiwalnych oraz problematyka automatyzacji handlu.

Rozdział trzeci został poświęcony praktyce budowy systemu transakcyjnego, jego testowaniu oraz optymalizacji. Zamieszczone tutaj przykłady pokazują najważniejsze kwestie, na które w szczególności należy zwracać uwagę.

Rozdział czwarty zawiera opisy autorskich systemów transakcyjnych, będących jednak jedynie przykładami. Mimo, iż podobne systemy są sprzedawane w Internecie, nieraz za niemałe sumy, tylko właściwe do nich podejście, może zwracać wymierne rezultaty.

Rozdział piąty traktuje o zarządzaniu kapitałem i ryzykiem. Temat ten jest tematem bardzo rozległym i bardzo ważnym. Wielu maklerów uważa, iż taktyka zarządzania kontem jest dalece ważniejsza, niż używane metody handlu. Znaleźć można tutaj proste metody przesuwania limitów stop (trailing stop) oraz zestaw rad i reguł, których przestrzeganie może wydatnie poprawić rezultaty handlu.

Zapraszam serdecznie do lektury

mgr inż. Piotr Surdel

Rozdział I

Podstawowe informacje na temat systemów analizy technicznej

System analizy technicznej to system złożony z jednej lub kilku metod technicznej analizy rynku, mający na celu generowanie jasnych sygnałów kupna lub sprzedaży w danych sytuacjach rynkowych. W chwili obecnej roi się w Internecie od autorskich systemów sprzedawanych tu i tam w cenach od \$29,90 do kilkuset dolarów. Zazwyczaj ciężko określić wartość danego systemu, gdyż oprócz długiego tekstu marketingowego de facto nic na temat istoty systemu dowiedzieć się ze strony nie można. Brak również jakichkolwiek testów czy dowodów na to, iż system choć trochę działa - jedyne co mamy to długi tekst promujący zakup oraz zapewnienia, iż to jest właśnie ów graal analizy technicznej. Patrząc na taką stronę od razu nasuwa się myśl, ileż prezentowany system może być wart, natomiast po jego zakupieniu najczęściej okazuje się, że pierwsza myśl była znowu najlepsza. W myśl starej zasady, iż „każdy system może przynieść zyski - zależy tylko ile kopii sprzedaż”. Różne indywidua prześcigają się w swoistej masowej produkcji publikacji. W powstałym gąszczu bardzo łatwo jest pobydździć, dlatego też w niniejszym rozdziale zostaną sklasyfikowane systemy i metody handlu, które możemy spotkać na rynku, jak również powiemy sobie nieco o zaletach i wadach cechujących dane typy systemów. Zaczniemy jednak od początku.

1.1. Istota systemów analizy technicznej

System analizy technicznej, jak sama nazwa wskazuje, oparty jest na szeroko pojętej analizie technicznej. Systemy te cieszą się ogromną popularnością, ze względu na pozorną łatwość ich budowy i równie pozorną precyzyjność generowanych sygnałów. Każdy, kto poznał już kilka wskaźników analizy technicznej i używa ich jednocześnie, korzysta de facto z jakiegoś systemu analizy technicznej. Dlatego też można się pokusić o stwierdzenie, iż każdy uczestnik rynku prędej czy później, zastosuje w jakimś zakresie jakiś system analizy technicznej. Bardzo często zdarza się, iż uczestnicy rynku prześcigają się w oryginalności, czy skomplikowaniu systemów transakcyjnych ich autorstwa. Jednak bardzo skomplikowany czy oryginalny system może nie działać najlepiej z prostego względu. Jak już wiemy z poprzednich części to uczestnicy rynku poprzez swoje decyzje kształtują sytuację rynkową. Jeśli większość maklerów sprzedaje, to cena spadnie, natomiast jeśli większość kupuje wtedy cena wzrośnie. Ogromna liczba maklerów de facto tworzy ten rynek. Zarówno banki, jak i instytucje finansowe, czy domy maklerskie, czy nawet indywidualni gracze wpływają na rynek swymi decyzjami, natomiast zachowanie ceny, to wypadkowa wszystkich decyzji handlowych, inwestycyjnych czy spekulacyjnych podjętych w danym czasie. Każdy jednak makler przed podjęciem decyzji, przeprowadzi analizę rynku opierając się na ogólnie znanych i popularnych metodach, gdyż te są najskuteczniejsze. Dlaczego są najskuteczniejsze? - ano dlatego, iż są popularne. Prosty metod determinacji sytuacji rynkowej używa duża liczba maklerów - na podstawie wskazań linii trendu czy kanału, bliskości poziomów wsparcia i oporu podejmują oni taką, a nie inną decyzję, a rynek reaguje na to. Tak, więc im mniej popularny system, tym mniej maklerów będzie go używać, a więc i mniejszy wpływ na rynek (a nie odwrotnie) będzie miał ów system. Na szczęście większość systemów jest oparta na popularnych

1.1. Istota systemów analizy technicznej

metodach, w połączeniu z popularnymi wskaźnikami analizy technicznej, co w niektórych przypadkach daje całkiem atrakcyjne rezultaty.

Trzeba również pamiętać, iż zarówno sama analiza techniczna jak i wszystkie systemy handlowe, dopuszczają ryzyko straty poprzez generowanie tak zwanych fałszywych sygnałów. Fałszywy sygnał to nic innego, jak dopuszczalna pomyłka technicznego systemu determinującego daną sytuację. Nie sposób stworzyć systemu, który nigdy się nie myli, tak jak nie sposób przewidzieć w każdej chwili, co uczyni ogromna ilość uczestników rynku. Z tej prostej przyczyny trzeba być przygotowanym, iż każdy system może generować zarówno zyski jak i straty. Sukcesem tutaj, tak jak i w każdej innej metodzie handlu, będzie otrzymywanie większych profitów niż strat, a nie otrzymywanie samych profitów.

1.2. Podział systemów i metod handlowych opartych na analizie technicznej

Surfując po Internecie w poszukiwaniu systemów handlowych możemy dojść tylko do dwóch wniosków - jest ich bardzo dużo i jeden droższy od drugiego. Zważywszy na dostępność oprogramowania, (o którym nieco później) każdy może minimalnym nakładem środków stworzyć i rozpocząć sprzedaż swego autorskiego systemu transakcyjnego. Głównie ze względu na ilość systemów oraz na różnorodność metod w nich stosowanych, rodzi się potrzeba stworzenia podziału systemów, tak aby uporządkować odrobinę tą kwestię.

Tak, więc systemy i strategie analizy technicznej możemy podzielić na:

Systemy wskaźników analizy technicznej:

- a) Systemy wielowskaźnikowe,
- b) Systemy jednowskaźnikowe.

Strategie oparte na popularnych teoriach handlowych:

- a) Teoria Fal Elliota,
- b) Teoria zniesień Fibonacciego,
- c) Inne teorie.

Strategie oparte na prostych metodach analizy rynku:

- a) Linie trendu,
- b) Poziomy wsparcia i oporu,
- c) Formacje.

Strategie oparte na zaawansowanych metodach analizy rynku:

- a) Teoria chaosu,
- b) Fraktale,
- c) Sieci neuronowe.

Powyższy podział wydaje się być kompletny z tym zastrzeżeniem, iż może się zdarzyć, iż system łączy w sobie kilka metod determinacji sytuacji rynkowej, przez co będzie należał do kilku powyższych kategorii. Przyjrzyjmy się bliżej powyższym kategoriom i oceńmy zalety i wady poszczególnych z nich.